

הארץ חופש ושחרור. גם דודו של אדי הגיע לעיר. הנער לא נמצא. רפ"ק רפי לביא ממיסטרט וזולון, ראש מטה החיפושים אחרי טבק, מסר כי המיסטרט פועלת גם כמיקרה זה לפי תירגולת מוכרת. תמונתו של הנער הופצה בכל תחנות המיסטרט בארץ במאות עותקים, ומאות שר טרים מחפשים אחריו.

בעיקבות הורעתו על "יציאה לערות" נס רקו בקפדנות היערות המעטים שעוד נותרו בישראל. לפי הוראת פסיכולוגים נבריקו גם כתייעלמין, מקום שבו רבים מהבורחים מני סים לאבד עצמם לדעת.

הסריקות לא העלו דבר. למיסטרט אין כי יום, למעשה, שום קצה חוט, שיוביל למציאת תו. רפ"ק לביא אומר שניסיונו מלמד כי הזמן פועל לטובת העניין: "בסופו של דבר ייגמר לו הכסף, והוא יהיה חייב לפנות לעזרה".

אילת

ואכזיב

י יקרהו של אדי טבק הוא רק אחר מני רבים. חלקם מסתיים בכי טוב, חלקם מסתיים בכי.

לאן הם בורחים? מהן הסיבות הנפוצות המביאות בנינוער לידי נטישה, ולעיתים לפגרי עת עצמית? מהם מימדי התופעה? כמה מהם ידועים לציבור?

אילת היא מקום המושך בורחים. הים, האוויר והריחוק מכל מקום אחר הריצו הרבה שוטרים ומתנדבי המישר האזרחי בעיר אחי רי בנינוער מכל רחבי הארץ.

חברת ארקו עושה מאמצים כדי להטיס קרובים מודאגים לאילת תוך זמן קצר. לפני ארבעה חודשים ברח הנער ניר זייד מהיפה, ואחיו הוטס תוך זמן קצר לאילת ובעזרת שר טרים מצא את ניר על החוף.

קשה לאתר אנשים באילת שכן חבורות הנוער על החוף יכולות לבלוע אל קירבם חברים חדשים, להעניק להם בגדים ולשנות צורתם לגמרי. אדי לא לקח סכינגילוח מה בית, ובימים אלו כבר צריך להיות לו זקן מסוה.

אין בארץ מקומות רבים למיסתור. מקום פופולרי הוא "מדינת אכזיב" של אלי אביני. הורים רבים, כך מסתבר, מעדיפים לחפש את ילדיהם אצל אביני מאשר באילת. המקום קטן, וגם נתון להשגחה מסיימת. בכל פעם, כשמישהו נעלם איפשהו בארץ, מצלצלים לאביני, לשאול אם הבורח אצלו.

יש כמה מקומות בחוף אכזיב, מעבר לשר בר הגלים הטיבעי, בים הפתוח, שהם מסוכנים מאוד לקפיצות לים. המקום מלא סלעים, המ ים חזקים ועלולים לנפץ אדם אל האבנים.

"לפני שנתיים הגיעה בחורה וסיפרה שברחה מהבית. ניסיתי לשכנע אותה לצלצל, כמו שאני עושה עם כולם. היא לא הסכימה, סיפיה רה איד שההורים והבית שלה חונקים אותה. באמצע הלילה ראיתי אותה הולכת לכי וזן הים. זה עורר בי חשד ועקבתי אחריה. היא הלכה אל הסלעים, אל אחד המקומות המסוכנים, ורצתה לקפוץ. צעקתי ורצתי אליה. אני זוקף את החיים שלה לזכותי."

אליי מגיעות בעיקר בנות. לפעמים הן אפילו בנות 13 ופחות. בדרך כלל הסיבה היא בית שמרני מאוד, מלחיק, שלא נותן להן לצאת, לפרוש כנפיים. באכזיב הן רואות עיר מיקלט, מקום חופשי מהורים, מההתייביות. לפעמים זה בית הספר. בנינוער שבאמצע יום לימודים החליטו שהם פשוט לא יכולים יותר, וברחו אלי."

ילדי

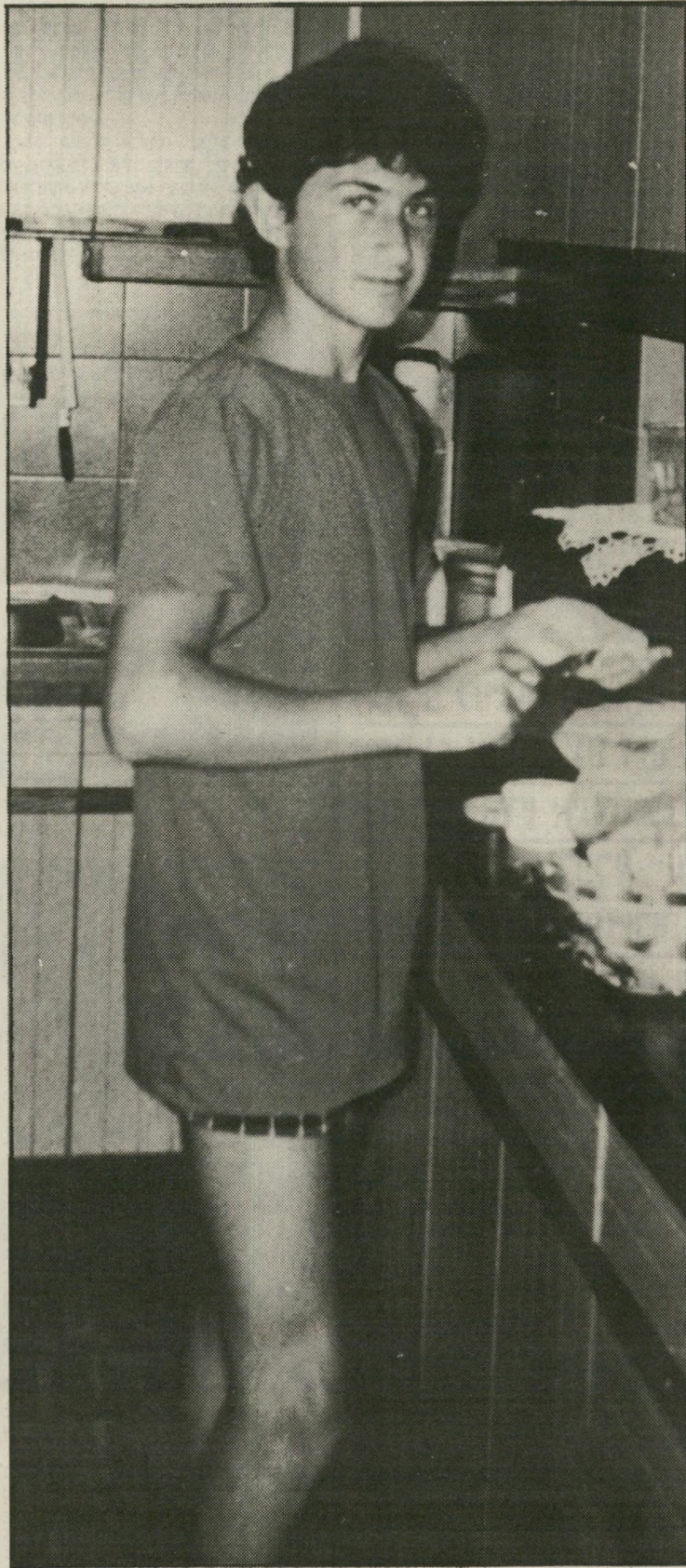

שמנת

ר ישמית מוכחישים כמיסטרט את הדיעות על עלייה מדאגה במיסטרט מיקריה ובריתו, וביחס יש גם במיקרי ההתאבדות. אולם שוטר ותיק מאגף הנוער ידע לספר שכל שנה הם מטפלים ביותר ויותר מיקרים כאלה. אלי אביני: "אני נמצא בכפר הזה כבר 39

עם כל הבעיות שלה, נעשית יותר ויותר מל"חיה".

סיפור של אדי טבק הגיע לתיקשורת, בהסכמת המישהפה. רוב המיקרים אינם מגיעים. כמיסטרט משתדלים לשמור על רובם

אדי טבק
אזוניים של אבא

חות 30 מיקרים כאלה. בדרך כלל ההורים הגיעו עם פסיכולוגים ומישהפה, הרבה מיש פחות נהרסו. "אולי החינוך מידרדר, ובגלל זה כליכך הרבה אנשים מתמוטטים. אני חושב שהארץ,

קשרה שתיקה הזו, יחד עם חוסר-סטטיסטיקה של הנושא, יוצרים עירפול וחוסר-ידע. אין היום איש היודע להעריך נכונה את חומרת הבעיה. והיא אכן חמורה. מערכת-החינוך, מצידה, מעלמת לחלוטין מהנושא. אין כיום נמצא כל תוכנית חינוכית או מערך-שיעור המדברים על בריחה מהבית, איבוד עצמי לדעת. כל אלה תורמים, כנראה, לעלייה החדה במיסטרט המיקרים.

לרינה חנוך, שחקנית ומורה לדראמה, יש קשר של שנים רבות עם נוער בחוגים לתיאטרון. חלק גדול ממנו נוער בעייתי, שבא לפי רוק לחצים באמצעות המישהפה. "פגשתי פעמיים רבות בנינוער עם משברים, כאלה שחשבו על התאבדות. זאת תוצאה של חינוך ראיתי בנינוער שהאמהות שלהם שמרו או תם ככוהל נקי, לא לימדו אותם איך להתמודד עם דברים. ילדיהם שמתג האלה נתקלו במשבר בפעם הראשונה בחייהם, ונשכרו".

מהן הסיבות הנפוצות לבריחה? אילו מחשבות מתרוצצות במוחו של הבורח? איזה אחוז מהם מתאבד?

הפסיכיאטר הר"ר פרד וייל עובד בבית החולים רמב"ם ונפגש גם עם בנינוער. דבריו הם, כמוכך, כלליים, והתייחסותו למיקרה הספציפי של טבק איננה מתוך הכרת הנער, אלא על-פי פרטים שהעלתה החקירה: "בן אדם שבורח מהבית יש לו תמיד שתי סיבות אפשריות. או שיש בו משהו נגד הבית שלו, או שיש לו משיכה לחיים עצמאיים."

"כמיקרה הזו, כמו שתיארת אותו, הנער קיים גם כפרט בפני עצמו עם הבעיות שלו וגם כמי ששייך לקבוצה מסוימת, עולים מרוסיה, וכאן הבעיה."

"במיקרה כזה של בעיית שייכות — מיקר רה ידוע בארץ שלנו — יש קונפליקט בתרבות, והנער צריך לבחור. להיות שייך לקבוצה המצומצמת של העולים מרוסיה, ששימרה לה את התרבות שלה, או להינתק מהם, להיות ישראלי."

"האפשרות השנייה גורמת לו לגנות מייד כל דבר הקשור במקור הרוסי. המאבק הוא גם בגלל בעייה מצפונית, וזה מחרף בזמן הבריחה. זה מה שמתרוצץ בדרך כלל לבורחים בראש. הדיכוי של הבית מצד אחד, ונקיפות המצפון על המעשה מצד שני, מעוררים אמי ביולוגיות בלתי-נסבלת המובילה, למרבה הצער, במיקרים רבים להתאבדות."

"כאשר עולים חדשים שומרים על התרבות שלהם, כשיש מישהפה שמרנית מאוד שאינה נותנת לנער או לנערה להתפתח, זה מומין בעיות."

"יש יותר בנים בקהל הזה מאשר בנות. בנות בורחות בדרך כלל על רקע רומנטי. לא הייתי אומר שיש יותר מתבגרים ישראליים בורחים מאשר בארצות אחרות בעולם, כל עוד אנחנו מדברים על צברים. עולים חדשים זה סיפור אחר."

"אפשר לחלק את המעשה לשלושה שלבים עיקריים:

הדבר הראשון הוא איכפולטיבי. זה רעיון המרד, שמסתובב בראשו של הנער, הוא רוצה לברוח, למחות, להינתק, להפגין נגד תנאי החיים שלו. הוא בדרך כלל מתכנן גם פגיעה בעצמו. יש פסיכולוגים הטוענים שמי שמתכין נן פגיעה עצמית ינסה לפגוע גם באחרים."

"השלב השני הוא הבעייתי. כאן מתחילה התמודדות עם המציאות. העצמאות וחוסר התלות שהייתה הנער/הנערה להוכיח, מתבררים כקשים. לא לכולם יש כסף, לא כולם מוצאים עבודה. האיש נתקף ייאוש על חוסר האונים שלו. חלקם מאבדים עצמם לדעת בשלב הזה. הם מנסים להביע את הייאוש, את הסבל שעברו קודם לכן. הם נותנים פורקן לאלימות שהצטברה אצלם זמן כה רב, מפנים אותה נגד עצמם."

"בשלב השלישי יש החלטה: לחזור ולהתמודד, או להישאר על החוף ולנהל חיים רדודים של כישלון בתור מנקה-זרובות או מוכר-ארטיק."

בבית של אדי, ברחוב שלום עליכם, מקי וויס, מקווים מאוד, שהוא כבר בשלב השלישי.